

Väitös: Verkkoyhteisöissä pitää hallita teknologia hyvin

11.8.2008 17:02 — Jarmo Lahti

Verkkoyhteisöissä vapaa-ajalla ja työssä liikkuvan käyttäjän pitää hallita teknologia hyvin.

Huonosti teknologiaa hallitseva käyttäjä ei onnistu toiminnoissa, koska hän ei esimerkiksi pysty luottamaan toisiin verkossa oleviin, ja tämä vaikuttaa negatiivisesti yhteisöllisyyden muodostumiseen. Erityisesti työn tekemisen ja koulutuksen onnistumisessa teknologian hallinnalla on ratkaiseva merkitys.

Ulla Heinosen väitöstutkimus osoittaa, että kokeneet koneen käyttäjät eivät kokeneet tilaa erityisenä paikkana, vaan samantyyppisenä verkon ulkopuolisten tilojen kanssa. Normaalisti teknologian haltuun ottamiseen tarvitaan noin kuuden kuukauden harjoittelu- ja työskentelyjakso.

Muututtuaan rutiiniksi verkko on lyönyt itsensä läpi ihmisten työskentely- ja seurustelupaikkana. Verkossa seurustelu on myös yleisesti hyväksytty tapa etsiä uusia ihmissuhteita, jopa aviopuolisoita.

Virtuaalipersonat ovat kuvia omasta itsestä Heinosen tutkimustulokset kumoavat yleisen luulon siitä, että suurimmalla osalla käyttäjistä verkkoidentiteetit poikkeavat omista persoonista. Oman persoonan kaltaisella virtuaalipersonalla on sitoutumista ja luottamuksen rakentamista nopeuttava vaikutus virtuaalisyhteisöissä.

Ryhmiä, joilla kuitenkin virtuaalipersona poikkeaa omasta ovat Heinosen mukaan verkossa avoimemmin seurustelevat, verkossa satunnaisesti liikkuvat ja nuoret.

Kahdelle jälkimmäiselle ryhmälle seurustelu verkossa on usein leikkiä ja persoona on pelin väline. Lisäksi oli muita erityismotiiveja, kuten seksiseurauksen hakeminen.

Vielä vuonna 2003 koettiin, että oli liian uskaliaasta laittaa omaa kuvaansa nettiin. Asenteet ovat muuttuneet niin, että jos seurauksisivuilla ei ole kuvaa, saatetaan henkilö kokea epäilyttäväksi.

Heinosen mukaan Facebookin kaltainen yhteisöpalvelu ei

olisi saavuttanut samanlaista suosiota ja julkisuutta vielä viisi vuotta sitten. Teknologia on vaikuttanut vahvasti siihen, että tietokoneen käyttäjällä on mahdollisuus hallita virtuaalipersonaa ja siitä välittyvää kuvaa.

Ulla Heinosen väitöskirja "*Sähköinen yhteisöllisyys. Kokemuksia vapaa-ajan, työn ja koulutuksen yhteisöistä verkossa*" esitetään julkisesti tarkastettavaksi lauantaina 16. elokuuta 2008 kello 12 Porin yliopistokeskuksen auditoriossa 125 Virallisena vastaväittäjänä toimii YTT **Jari Aro** (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori **Jaakko Suominen**.

<http://www.digitoday.fi/tyo-ja-ura/2008/08/11/vaitos-verkkoyhteisoissa-pitaa-hallita-teknologia-hyvin/200820729/66>